

Naistearst dr Krista Sitska: „Keerulised olukorrad annavad tööle särtsu juurde!”



Medita kliiniku detsembrikuu persooniks on tunnustatud naistearst dr Krista Sitska, kelle vastuvõtt toimuvad nii Tartus kui Tallinnas. Dr Sitska arvates ei kaasne naistearsti tööga kunagi rutiini ja iga naine on oma probleemidega erinev.

Millised on põhilised probleemid, millega patsiendid Teie poole pöörduvad?

Iga kabinetti pöörduv patsient on oma probleemidega erinev ja vajab seetõttu ka individuaalset lähenemist.

Oma töös puutun igapäevaselt kokku teemadega, mis on seotud põletike ja menstruaaltsükli häiretega. Aastate jooksul on kasvanud nende naiste hulk, kellel olen diagnoosinud endometrioosi. Keskealiste ja vanemate patsientidega tuleb sageli rääkida üleminekueaga seotud probleemidest.

Olulisel kohal minu töös on rasedate nõustamine ja nende jälgimine. Tegeleda tuleb ka rasestumisvastase nõustamise, lastetus- ja viljatusküsimustega.

Suures plaanis on mulle südamelähedased kõik naistehaigused, mille osas saan patsienti aidata. Mulle meeldib, kui töö esitab väljakutseid, olgu selleks kasvõi tavapärasest erineva diagnoosi määramine. Naistearstina töötamise üheks plussiks on asjaolu, et enamik naistehaigusi on ravitavad.

Mida naised ise teha saavad, et eelpool nimetatud probleeme ennetada?

Arvan, et meie naised on järjest haritumad oma tervisega seotud küsimustes ning oma poolse panuse annab ka kõikvõimas dr Google. Näitena võib tuua olukorra, kus nooremad patsiendid on teinud kodutöö ja leidnud juba eelnevalt endale sobivaima viisi rasestumisvastaste vahendite osas.

Vastuvõtule tulles saab patsiendiga juba arutada konkreetse vahendi plusse ja miinuseid, kulutama aega teiste võimaluste analüüsimiseks ja põhjendamiseks.

Isegi siis, kui kaebusi ei ole, tuleks naisel vähemasti kord kahe aasta jooksul günekoloogi vastuvõtul käia - günekoloog pöörab visiidi käigus tähelepanu ka teemadele, millele naine ei pruugi igapäevaselt mõelda ega märgata.

Näiteks ei pruugi mitmed seksuaalsel teel levivad haigused endast mingil moel märku anda, samas on vaja probleemidega tegeleda ja määrata ravi.

Kaheaastase intervalliga soovitaksin teha ka profülaktilise emakakaela tsütoloogilise analüüsi ehk PAP-testi, mis aitab õigel ajal jälile saada emakakaela vähieelsetele seisunditele.

Kas Teie patsientide seas on olnud ka neid, keda Te ei ole saanud aidata?

Kõige keerulisem on nende naistega, kes on käinud vastuvõtul seoses lastetusega ning vaatamata uuringutele ja ravile peavad kaua rasedust ootama ning vahel see ei õnnestugi.

Osalt neist õnnestub rasedus saavutada tänu kehavälisele viljastamisele, kuid alati ei toimi ka see. Need patsiendid on väga õnnelikud ja see teeb ka arsti õnnetuks.

Kas olete pidanud oma töös kokku puutumata ka meeste probleemide lahendamiseks?

Günekoloogid puutuvad meestega kokku enamasti seoses viljatuseprobleemide ja põletikega.

Kui naisel on diagnoositud korduvaid põletikke, tuleks saata ka tema partner uuringutele. Samuti tuleb mehed suunata uuringutele seoses viljatusega.

Mis on Teie jaoks raskeim ja mis on Teie jaoks parim arstiks olemise juures?

Olen proovinud oma töös järgida põhimõtet, et patsient peaks minu vastuvõtule tulema rõõmuga ja lahkuma kabinetist rahulolevana. See tähendab muuhulgas seda, et patsiendil tuleb arsti usaldada, arst peab olema otsustusvõimeline, olema hea kuulaja ja analüüsija ning suutma täiel määral panustada patsiendi probleemide lahendamisse. Naispatsientide ravimine toob kaasa üllatusi ja need mulle meeldivad.

Raskeim osa arsti tööst on kindlasti see, et alati ei saa tööl toimunud unustada ja iga patsiendiga kaasneb mure kuni paranemiseni. Minu ja loodetavasti ka teiste arstide mõtetes ei lõpe operatsioon sageli mitte viimase haavaõmbluse tegemisega, vaid mõtlemist jätkub kauemaks.

Kuhu Teie hinnangul günekoloogia valdkond suundumas on?

Arvan, et kasutusse tuleb järjest rohkem erinevaid aparate ja seadmeid, mis loovad eeldusi haiguste paremaks diagnoosimiseks ja ravimiseks.

Samuti on tohtus arengus kõik see, mis on seotud infotehnoloogiaga. Järjest suuremad andmemahud ja oskused andmete analüüsimiseks toovad kaasa uued ravimid ja annavad võimalusi ka haiguste ennetamiseks.

Näiteks on Eesti teadlased välja töötanud unikaalse kromosoomhaiguste sõeluuringu testi NIPTIFY, kus labori- ja arvutianalüüsi alusel hinnatakse, kas lootel on risk, et kindlaid kromosoomseid esineb normaalsest erineva arvuga. Pakume seda ka Medita kliinikus ja arvan, et eelkõige tagab testi tegemine perele südamerahu, et lootega on kõik korras.

Samas olen arvamusel, et aparatuuride lootma ei saa jääda ning arstidel peaks säilima oskus ja võime hakkama saada ka ilma nendeta, usaldades oma silmi ja käsi ning kuuendat meelt. Sellise tasemeni jõudmiseks tuleb aga aastakümneid praktiseerida.

Küsitles Siim Ausmees

Medita kliinikus pakutavad günekoloogilised teenused ja protseduurid

- günekoloogiline läbivaatus (PAP-test, PCR analüüs, urea- ja mükoplasma analüüs, onkoloogilised markerid)
- kolposkoopia, HPV diagnoosimine ja ravi
- ultraheli
- rasedate jälgimine
- emakasisese vahendi (ESV) ehk spiraali paigaldamine
- eakatel naistel endomeetriumi kontroll
- narkoosiga protseduurid (emakaõõne abrasioon, konisatsioon, hüsteroskoopia)
- raseduse katkestamine (kirurgiline, medikamentöösne)
- kliimateerilise perioodi leevendamine ja hormoonasendusravi määramine
- ämmaemanda iseseisev vastuvõtt